21 Νοεμβρίου 2014

Το 1969 η ιστορική δήλωση του Γιώργου Σεφέρη στο BBC για τη Χούντα και το ποίημά του.

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Ο ποιητής Γιώργος Σεφέρης εκφράζει την άποψη για το καθεστώς της Δικτατορίας που επιβλήθηκε στην Ελλάδα στις 21 Απριλίου 1967. Μιλάει από το μικρόφωνο του βρετανικού σταθμού BBC.

Το 1969 η ιστορική δήλωση του Γιώργου Σεφέρη στο BBC για τη Χούντα.

Στις 28 Μαρτίου του 1969 ο νομπελίστας ποιητής Γιώργος Σεφέρης (1900-1971) αποφασίζει να λύσει τη σιωπή του και να μιλήσει ανοιχτά κατά της χούντας των συνταγματαρχών. Μαγνητοφωνεί μία δήλωση, στην οποία, μεταξύ άλλων, κρούει τον κώδωνα του κινδύνου στο στρατιωτικό καθεστώς για την τραγωδία στην οποία οδηγούσε την Ελλάδα.

Η κασέτα φθάνει λαθραία στο Λονδίνο και αυθημερόν η δήλωσή του μεταδίδεται από την Ελληνική Υπηρεσία του BBC, ενώ αναμεταδίδεται από τον ραδιοφωνικό σταθμό του Παρισιού και την «Ντόϊτσε Βέλε».

Η Δήλωση Σεφέρη

«Πάει καιρός που πήρα την απόφαση να κρατηθώ έξω από τα πολιτικά του τόπου. Προσπάθησα άλλοτε να το εξηγήσω, αυτό δε σημαίνει διόλου πως μου είναι αδιάφορη η πολιτική ζωή μας.

Έτσι, από τα χρόνια εκείνα ώς τώρα τελευταία έπαψα κατά κανόνα ν’ αγγίζω

τέτοια θέματα. Εξ άλλου τα όσα δημοσίεσα ώς τις αρχές του 1967, και η κατοπινή στάση μου (δεν έχω δημοσιεύει τίποτε στην Ελλάδα από τότε που φιμώθηκε η ελευθερία) έδειχναν, μου φαίνεται αρκετά καθαρά τη σκέψη μου.

Μολαταύτα, μήνες τώρα, αισθάνομαι μέσα μου και γύρω μου, ολοένα πιο επιτακτικά το χρέος να πω ένα λόγο για τη σημερινή κατάστασή μας. Με όλη τη δυνατή συντομία, νά τι θα έλεγα:

Κλείνουν δυο χρόνια που μας έχει επιβληθεί ένα καθεστώς όλως διόλου αντίθετο με τα ιδεώδη για τα οποία πολέμησε ο κόσμος μας και τόσο περίλαμπρα ο λαός μας, στον τελευταίο παγκόσμιο πόλεμο.

Είναι μια κατάσταση υποχρεωτικής νάρκης όπου, όσες πνευματικές αξίες κατορθώσαμε να κρατήσουμε ζωντανές, με πόνους και με κόπους, πάνε κι' αυτές να καταποντισθούν μέσα στα ελώδη στεκάμενα νερά. Δε θα μου είταν δύσκολο να καταλάβω πως τέτιες ζημιές δε λογαριάζουν παρά πολύ για ορισμένους ανθρώπους. Δυστυχώς, δεν πρόκειται μόνο γι' αυτόν τον κίνδυνο.

Όλοι πια το διδάχτηκαν και το ξέρουν πως στις δικτατορικές καταστάσεις, η αρχή μπορεί να μοιάζει εύκολη, όμως η τραγωδία περιμένει, αναπότρεπτη, στο τέλος. Το δράμα αυτού του τέλους μάς βασανίζει, συνειδητά ή ασυνείδητα όπως στους παμπάλαιους χορούς του Αισχύλου. Όσο μένει η ανωμαλία, τόσο προχωρεί το κακό.

Είμαι ένας άνθρωπος χωρίς κανένα απολύτως πολιτικό δεσμό, και, μπορώ να το πω, μιλώ χωρίς φόβο και χωρίς πάθος. Βλέπω μπροστά μου τον γκρεμό όπου μας οδηγεί η καταπίεση που κάλυψε τον τόπο. Αυτή η ανωμαλία πρέπει να σταματήσει. Είναι Εθνική επιταγή.

Τώρα ξαναγυρίζω στη σιωπή μου. Παρακαλώ το Θεό, να μη με φέρει άλλη φορά σε παρόμοια ανάγκη να ξαναμιλήσω.»

Η Χούντα, φανερά ενοχλημένη από την εξέλιξη αυτή, **θα αφαιρέσει από τον Σεφέρη τον τίτλο του πρέσβεως** επί τιμή και το δικαίωμα χρήσης του διπλωματικού διαβατηρίου του. Θα δικαιολογήσει την πράξη της αυτή με το επιχείρημα ότι ή δήλωσή του μεταδόθηκε από τη ραδιοφωνία της Σοβιετικής Ένωσης και άρα συνιστά αντεθνική προπαγάνδα. Στον χορό θα μπει και ο φιλικός της Τύπος, που θα γράψει ότι ο Σεφέρης «πούλησε την Κύπρο για να πάρει το Νόμπελ», ενώ θα τον χαρακτηρίσει κρυφοκομμουνιστή και μίσθαρνο όργανο ξένων κυβερνήσεων.

ΒΙΝΤΕΟ: Ιστορική υπήρξε η Δήλωση της 28ης Μαρτίου 1969 από πλευράς του Νομπελίστα Ποιητή μας Γιώργου Σεφέρη κατά του διδακτορικού καθεστώτος, που επιβλήθηκε στην Ελλάδα στις 21 Απριλίου 1967. Μιλάει από το μικρόφωνο του

βρετανικού σταθμού BBC.

Ο Γιώργος Σεφέρης **έγραψε ένα ποίημα ενάντια στη Χούντα** των Συνταγματαρχών στις 31 Μαρτίου 1971 και δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά στα γαλλικά στην εφημερίδα Le Monde, στις 27 Αυγούστου 1971. Πρόκειται για το τελευταίο του ποίημα, που απέχει από το γνώριμο στυλ του.**«Επί Ασπαλάθων…»**
Ήταν ωραίο το Σούνιο τη μέρα εκείνη του Ευαγγελισμού

πάλι με την άνοιξη.

Λιγοστά πράσινα φύλλα γύρω στις σκουριασμένες πέτρες

το κόκκινο χώμα κι ασπάλαθοι
δείχνοντας έτοιμα τα μεγάλα τους βελόνια
και τους κίτρινους ανθούς.
Απόμακρα οι αρχαίες κολόνες, χορδές μιας άρπας αντηχούν ακόμη…Γαλήνη.
– Τι μπορεί να μου θύμισε τον Αρδιαίο εκείνον;

Μια λέξη στον Πλάτωνα θαρρώ, χαμένη στου μυαλού τ’ αυλάκια·
τ’ όνομα του κίτρινου θάμνου
δεν άλλαξε από εκείνους τους καιρούς.

Το βράδυ βρήκα την περικοπή:

«Τον έδεσαν χειροπόδαρα» μας λέει
«τον έριξαν χάμω και τον έγδαραν
τον έσυραν παράμερα τον καταξέσκισαν
απάνω στους αγκαθερούς ασπάλαθους
και πήγαν και τον πέταξαν στον Τάρταρο, κουρέλι».

Έτσι στον κάτω κόσμο πλέρωνε τα κρίματά του
ο Παμφύλιος Αρδιαίος ο πανάθλιος Τύραννος.

31 του Μάρτη 1971

Ένα σύντομο βιογραφικό του ποιητή μας Γιώργου Σεφέρη

Ο Γιώργος Σεφέρης (Σμύρνη 13 Μαρτίου 1900 – Αθήνα 20 Σεπτεμβρίου 1971) είναι ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες ποιητές και εκ των δύο μοναδικών βραβευμένων με το Νόμπελ Λογοτεχνίας Ελλήνων, μαζί με τον Οδυσσέα Ελύτη, και τριών μαζί με τον Χριστόφορο Πισσαρίδη (Νόμπελ Οικονομικών), από την Κύπρο.

Μια από τις εξέχουσες φυσιογνωμίες της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Ανήκει στην ομάδα των μεγάλων ποιητών του 20ού αιώνα μαζί με τον Ελύτη, τον Ρίτσο, τον Σικελιανό, τον Βάρναλη.

Γόνος σμυρναΐϊκης οικογένειας νομικών, ο πατέρας του Στέλιος Σεφεριάδης υπήρξε καθηγητής της Νομικής Σχολής, σπούδασε και ο ίδιος νομικά στο Παρίσι.

Εκεί «κόλλησε» το «μικρόβιο» της λογοτεχνίας, όταν καταπιάστηκε με το έργο του Πολ Μορεάς και το φοιτητικό περιοδικό «Βωμός». Παράλληλα με την ποίηση ξεκίνησε και η μακρά διπλωματική και ευρύτερα πολιτική του καριέρα.

Από το 1926 έως το 1969 υπηρέτησε την Ελλάδα ως διπλωμάτης στην Αγγλία, τη Γαλλία, την Αλβανία, την Τουρκία, τον Λίβανο. Κορυφαία θέση, αυτή του πρέσβη της Ελλάδας στο Λονδίνο από το 1957 έως το 1962. Η χούντα των συνταγματαρχών το 1969 έπαυσε τον Σεφέρη από πρέσβη επί τιμή και του στέρησε το διπλωματικό διαβατήριο, έπειτα από δήλωση που έκανε εναντίον της δικτατορίας.

Ο Γιώργος Σεφέρης παραλαμβάνει το Νόμπελ Λογοτεχνίας 10 Δεκεμβρίου 1963

Οι σημαντικότεροι λογοτεχνικοί του σταθμοί: «Στροφή» (1931), «Στέρνα» και «Μυθιστόρημα» (1932), «Θ.Σ.Έλιοτ» (1936), «Ημερολόγιο Καταστρώματος Α», «Ποιήματα 1», «Τετράδιο Γυρισμάτων 1928-1937» (1940), «Χειρόγραφο» (1941), «Δοκιμές», «Ημερολόγιο Καταστρώματος Β», «Ερωτόκριτος», «Κίχλη» (1946). Ο Σεφέρης συνήθιζε να προλογίζει ή να μεταφράζει εκδόσεις άλλων λογοτεχνών, όπως του Κάλβου, του Καβάφη του Έλιοτ, του Ελιάρ με τον οποίο συνδέθηκε και φιλικά. Το 1949 εκδόθηκε η μετάφρασή του σε ποιήματα του Έλιοτ με τίτλο «Η έρημη χώρα και άλλα ποιήματα». Επηρεασμένος από τα ταξίδια του στην Κύπρο και τη διπλωματική του ανάμειξη με το Κυπριακό έγραψε και τα «Ποιήματα για την Κύπρο» (1954), «Κύπρον ου μεθέσπισεν» (1955), «Άσμα Ασμάτων», «Αντιγραφές» (1964), «Τρία κρυφά ποιήματα» (1965), «Η αποκάλυψη του Ιωάννη» (1966), «Επί ασπαλάθων» (1971). Άπειρες οι βραβεύσεις του. Κορυφαίες, το Νόμπελ Λογοτεχνίας (1963) και οι αναγορεύσεις του σε επίτιμο διδάκτορα των πανεπιστημίων Κέιμπριτζ (1960), Θεσσαλονίκης και Οξφόρδης (1964). (ethnos)

Επιμέλεια-Πηγή: Σοφία Ντρέκου/Αέναη επΑνάσταση

Πηγή: sophia-siglitiki.blogspot.gr